

מפעולות ועד הלשון

רשימת מונחי ההתעמלות

מונחי ההתעמלות יתפרסמו ב"לשוננו" בהמשכים. החלק הזה מיוסד על הרשימה שנתפרסמה בזכרונות ועד הלשון מחב' ג (שנת תרע"ג) ועובדה מחדש בהתאם לצרכי הלשון בזמננו. כל חומר ההצעות הומצא כאז כן עתה ע"י ה. נשרי, מורה להתעמלות בגמנסיה "הרצליה" בתל-אביב, ועובד ע"י הועדה למונחי התעמלות בחדשי הקיץ תרצ"ד ובתחלת תרצ"ה. חברי הועדה הם:

ד"ר ש. איינהורן
ה' י. אלוף
ה' צ. נשרי
ה' י. פייכמן
ומזכירה: הד"ר ז. גולדמן.

חלק א.

rückwärts	אַחֲזֹר, לְאַחֲזֹר
rücklings	אַחֲרִיט
Griff	אַחֲזִיָּה, מֶאֱחֹז, תְּפִיסָה
am Ort!	אִישׁ תַּחְתּוֹ ר' בְּמָקוֹם
Keule	אַלָּה
d. Einziehen	אַסוּף
einziehen	אַסֵּף
schräg	בְּאַלְכֶסוֹן, נָטוּי
am Ort	בְּמָקוֹם, (בוֹ בְּמָקוֹם)
d. Ausschlagen	בְּעִיטָה (דחיפה ברגל)
Schraube	בְּרָג, לולִיבָה

d Rutschen	גלישה
d. Galopp hüpfen	דהירה
Galopp hupf	דהרה
Schottisch hupf	דלוג סקוטי
d. Spannen (Bogen, Muskeln)	דריכה (קשת, שרירים) ר' מתיחה
(Brust) heraus !	הבלט
d. Wölben	הבלטה
d. Stossen	הדיפה
d. Senken	הורדה
anfangen	החל
d. Gleiten	החלקה (מוטב : שחלוק ¹) ט.
d. Neigen d. Rumpfes	השית-גו
Richtung rechts !	הימין !
d. Schlagen	הקאה, הקשה
Entengang	הלוך-פרנזים
Storchgang	הלוך-חסידות
Affengang	הלוך-קופים
Gang	הליכה (רגילה)
Vierfüßlergang	הליכה על ארבע (על הידים ועל הרגלים)
Zehengang	הליכת אצבעות
Handgang	— ידים
Wette	המראה, התערבות
d. Schwingen	הנפה
Drehung	הפניה
Aufstellung	הצבה, מסדר
seitwärts	הצדה, צדה, לצד
d. Umkreisen	הקפה
Aufsprung	הקפצה, נתיחה
d. Anhocken,	הקנסה ר' מקרס (העברת רגלים כפופות בין הידים)
[Durchhocken,	

1 ע"פ הערבית زحاق שחרי החליק הוא לעשות חלק.

	הקָשָׁה ר' הַכָּאָה
d. Heben	הִרְמָה
Anlauf	הִרְצָה
	הַשְׁחָלָה ר' מִשְׁחָל
Richtung links	הַשְׁמָאֵל
d. Ringen	הַתְּאַבְּקוֹת (על פי כללים ושיטות)
“	הַתְּגוֹשְׁשׁוֹת
Wettkampf	הַתְּחָרוֹת, תְּחָרוֹת
d. Turnen	הַתְּעַמְלוֹת
	הַתְּעַרְבוֹת ר' הַמְּרָאָה
d. Aufrichten	זְקִיפָה (קומה, גב, ראש)
Wurf	זְרִיקָה
Hieb	חֲבָטָה, מַהֲלָמָה
“Bock“	חֲמוֹר
Ringe	טַבָּעוֹת
Reihe	טוֹר (טורים בני ארבעה, ששה, שמונה)
d. Klettern	טַפּוּס (ט' ועלה, ט' וירד)
rechts	יְמִין, יְמִינָה
Haltung	יְצִיבָה
d. Strecken	יִשׁוּר (הגב וכדומה)
d. Ausrichten	יִשׁוּר (השורה)
Seitsitz	יְשִׁיבָה (רגילה) לְאַרְךְ הַמְּכַשִּׁיר
Quersitz	— לְרוֹחַב —
Türkensitz	יְשִׁיבָה מְזֻחָחִית
Fersensitz	— עַל הָעֵקֶבִים (בעמידת ברכים)
Strecksitz (Ganzsitz)	— שְׁלֵמָה (ברגלים ישירות) [ישיבת פשוט, ט.]
(Tnnen—, Aussen—), uersitz	— יָרֵךְ (פנימית, חיצונית)
Reitsitz	יְשִׁיבַת רִכְיָבָה
Hangsitz	יְשִׁיבַת תְּלִיָה
Gleichschritt	כְּוֹן רִגְלִים

beenden	בִּלָּה
d. Beugen	כְּפִיפָה (ברכים, גו, ידיים, ראש)
leichte Kniebeuge	כְּפִיפַת בְּרָכִים (כריעה קלה)
tiefe	— — עֲמָקָה (כריעה עמקה)
Riege	כֶּתֶה
	לְאַחֹר ר' אַחֹר
	לְוֹלִיבָה ר' בֶּרֶג
abwärts	לְמַטָּה, מַטָּה
aufwärts	לְמַעְלָה, מַעְלָה
gegengleich	לְנֶגֶד, לְצַד שְׁכָנָגֶד
	לְעוֹמֶת עִי' מוֹל
	לְצַד ר' הַצָּדָה
	לְצַד שְׁכָנָגֶד ר' לְנֶגֶד
in Standwage	מְאָזֵן (בעמידה על רגל אחת)
in Stützwage	— בְּסִמִּיקָה (על יד אחת או על שתיים)
in Hangwage	— בְּתִלְיָה
	מְאָחִז ר' אַחִיזָה
	מְהַלְמָה ר' תְּהַלְמָה
Stange	מוֹט
gegen	מוֹל, לְעוֹמֶת
d. Klatschen	מְחִיפָה (כפיים)
Abteilung	מַחְלָקָה
Stab	מַטָּה
	מַטָּה ר' לְמַטָּה
	מְטִילִים מְטִילִים עִי' מִשְׁקָלוֹת
Ausfallstellung	מְכַרְע
Fechtausfall	מְכַרְע סִיף
Handgeräte	מְכַשִּׁירֵי-יָד
	מִסְדָּר ר' הַצָּבָה
geöffnete Aufstellung	מִסְדָּר-רְנוּחִים

Uebergang	מעבר
Kreis	מעגל
	מעלה ר' למעלה
Vorturner	מעמל
Grätsche	מפסק ר' קפיצת פשוט
Lage, Stellung	מצב
	מצעדי חלוף ר' צעדי חלוף
Barren	מקבילים
Springbrett	מקפצה
Hocke	מקרס
	מרוץ ר' ריצה
Durchschub	משחל, השחלה
Turnspiele	משחקי-התעמלות
Unterhaltungsspiele	משחקי-שעשועים
Kampfspiele	משחקי-תחרות
Bewegungsspiele	משחקי-תנועה
d. Ziehen	משיכה (ביד, בכתף, בערף, בחבל)
Auslagestellung	משלח
Hanteln	[מטילים, מטילים ט.]
(Gewichte)	משקלות, משקל-יד
Reck	מתח
d. Spannen (Ausdehnen)	מתיחה ר' דריכה
Niedersprung	נחיתה
	נטוי, ר' באלקסון
(Fuss-,Knie-)Wippen	ניעה (עקבים ברכים)
	נחירה ר' הקפצה
d. Kreisen	סבוב (גו, ידים, רגלים, ראש)
Reihung	סדור, עריכה
Uebungsreihe	סדר תרגילים
Pferd	סוס

fechten	פִּיף
Leiter	סֵלֶם
Pauschen	סְמוּכוֹת
Stütz	סְמִיכָה (בידים)
Beugestütz (Knickstütz)	סְמִיכַת-אֹזֶן
Unterarmstütz	סְמִיכַת-אַמּוֹת
d. Abzählen	סְפִירָה
Stellung	עֲמֻדָּה
gegenwärtige Stellung	עֲמֻדָּה נֹכְחִית
frühere “	— קוֹדֶמֶת
Ausgangsstellung	עֲמֻדַת-מוֹצֵא
halt ! steh !	עֲמוּד !
Das Stehen, Stand	עֲמִידָה
Ruhestellung	עֲמִידַת חִפְשִׁית
Grundstellung	עֲמִידַת יְשָׁרָה
Schlussstellung	עֲמִידַת סְגוּרָה (בכפוף סגורות)
Zehenstand	עֲמִידַת-אֶצְבָּעוֹת
Kniestand	— בְּרַכְיִים
Handstand	— יָדִים
Schulterstand	— כְּתָפִים
Stützstand	— סְמִיכָה
Schrittstellung	— פְּסִיעָה
Spreizstand	— פְּשׁוּק
Ko_rfstand	— רֹאשׁ
Hangstand	— תְּלִיָּה (עמידה ואחיזה בידיים במכשיר גבוה)
	עֲרִיכָה ר' סְדוּר
Tritt	פְּסִיעָה (ברגל אחת)
d. Strecken	פְּשׁוּט, פְּשִׁיטָה (ידיים ורגלים)
	עֲדָה ר' הַצָּדָה
schliessen (Paare)	צוּפֵף (זוגות)

Schritt	צעד (צר, רחב, קל, כבד)
Wechselschritt, Schrittwechselschritt	צעדי-חלוף, מצעדי-חלוף
Taktschritt	— קצב
d. Schliessen (Paare)	צפוף (זוגות) [ציפוף. ט.]
Pyramide	צריף
Gruppe	קבוצה
vorwärts	קדימה
d. Falten	קפול (ידים ורגלים)
Stabhochsprung	קפיצה במוט לגובה
Stabweitsprung	— — למרחק
Kehrsprung	— במפנה גב
Wendesprung	— — פנים
Flankensprung	— — צד
Hoch—, Tief—, Weitsprung	קפיצה לגובה, —לעמק, —לרחק
Schlussprung	קפיצה סגורה
Ueberschlag vorwärts	קפיצת-ידיים (בהפוך)
Grätschsprung	— פשוט ר' מפשק
Kopfsprung	— ראש
Spreizsprung	— תנופה
Takt	קצב
schliessen (Reihen)	קרב
d. Schliessen (Reihen)	קרוב (שורות)
öffnen (Paare)	רִוּחַ (זוגות)
d. Oeffnen (Paare)	רווח (זוגות)
d. Oeffnen (Reihen)	רחוק (שורות)
öffnen (Reihen)	רחק (שורות)
Lauf	ריצה, מרוץ
Schnellauf	ריצה מהירה
Dauerlauf	— ממשיכה
Reitgrätschsit	רכיבה (רכיבת פשוט)

d. Stampfen	רְקִיעָה
Säule, Kolonne	עֲלֻדָּה
Reihe	שׁוּרָה
Flankenreihe	שׁוּרַת־אַגְפִּים
Stirnreihe	שׁוּרַת־פְּנִים
d. Kreuzen	שְׂכּוּל
d. Verschränken	שְׁלֹב (ידים)
links	שְׂמָאל, שְׂמָאלָה
liegende Lage	שְׂכִיבַת־אַפִּים
Liegestütz vorlings	שְׂכִיבַת־סְמִיכָה אַפִּים (ש' אפים בסמיכה)
Seitliegestütz	— — על צד (ש' צד)
Liegestütz rücklings	— — פְּרָקְדֹן (ש' פרקדן)
Rückenlage	שְׂכִיבַת פְּרָקְדֹן
Seitenlage	שְׂכִיבַת־צֶד
Aufmarsch	תְּהֻכָּה
Gänsemarsch	תְּהֻכַּת־אַוּזִים
	תַּחֲרוֹת ר' הַתַּחֲרוֹת
(Streck-) Hang	תְּלִיָּה (בידים ישרות)
Sturzhang	תְּלִיָּה הַפּוּכָה (ברגלים למעלה)
Beugehang	תְּלִיַּת־אוֹן
Kniehang	— בְּרַפִּים
Oberarmhang	— זְרוּעוֹת
Sitzhang	— יְשִׁיבָה
Standhang	— עֲמִידָה (תליה כשהרגלים על הארץ)
Liegehang	— שְׂכִיבָה
“ rücklings	— — אַחֲרִית
Schwung (in Hang u. Stütz)	תְּנוּדָה (בתליה ובסמיכה)
Bewegung	תְּנוּעָה
(Hin u. Her) Schwung	תְּנוּפָה
	תְּפִסָּה ר' מֶאָחוּז

Uebung	תרגיל
Uebungsfolge	— מחבר
Uebungsverbindung	— מרָב
Kürübungen	תרגילי-בְּחִירָה
Ordnungsübungen	— סֵדֶר
Freiübungen	תרגילים חֲפְזִיִּים (תנועות חפשיות)

דין וחשבון על פעולת ועד הלשון העברית

משבט תרצד עד כסלו תרצה

כמו בתקופה הקודמת כן התרכזה גם בתקופה זו עבודת הוועד בעיקר בתל אביב בהשתתפותו הפעילה של ח. נ. ביאליק ז"ל, שלא הפסיק את עבודתו עד יום צאתו לחוץ לארץ. אולם אף לשעה אחת לא הסיחה הנשיאות את דעתה מן הצורך לעורר את חברי הוועד בירושלם לחדוש העבודה ונהלה מו"מ עם חברים שונים וגם נסתה פעמים אחדות לקרוא לאספת הוועד שבירושלים למטרה זו.

כצעד מכריע בכוון זה יש לראות את העברת מערכת „לשוננו“ — אחר פטירתו של העורך הראשון הדיר צפרוני ז"ל — לירושלים. לפי החלטת האספה הכללית בשבט שעבר נמסרה עריכת הרבעון לידי הפרופ' נ. ה. טורטשינר בהשתתפות ה"א אברונין.

התנהל מו"מ עם הפרופ' ש. קליין בדבר חדוש עבודתה של הועדה למונחי הגיאונרפיה וגם הוצע לה לעיון חומר בהידרוגרפיה לפי ספרו החדש של ד"ר שלם „טל ומטר“. אולם חברי הועדה לא יכלו להשתחרר מעבודתם במקומות אחרים ולקבוע עתים לצורך זה.

בחוברת „לשוננו“ האחרונה נתפרסמו תוצאות עבודתה של הועדה הירושלמית למונחי הצבעים ומלאכת הצביעה שעבדה בשנים תרצב-תרצג (לאחר שהוגה החומר ונערך עריכה אחרונה בת"א ע"י ביאליק ז"ל שאל שפורא ונ. גוטמן בתורת מומחים), בצרוף מלואים של הפרופ' טורטשינר.